

GAZETA TRANSILVANIA

90 Onor. Biblioteca Universității
Sibiu

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRAȘOV
Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea
unui comitet de redacție.
Atelierile tipografiei „Astra” Tf. 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 2.

STEAG RIDICAT LA
1838

GILBARITIU ȘI SPINȚIT DE LUPTLE PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATĂȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU MUREȘENII

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRAȘOV
B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 Tf. 1513
Abonamentul anual lei 200. Autorități și Societăți lei 500.
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 38

1 Iunie 1941

Anul 104

Drum fără întoarcere

de V. Branisce

Era o zi de toamnă, mohorâtă, când
o lespede grea a căzut peste trupul țării,
prinzând sub ea comorile Ardealului nos-
tru strămoșesc.

O vizită protocolară într'un oraș —
de unde ne-au venit numai nenorociri —
zâmbete și grații de circumstanță, o is-
călțură urmată de un leșin și actul a
fost consumat.

Urmările? Băjenarii, ca ieri, ca altă
dată, și-au luat ce brumă au putut și pă-
râsind agoniseala unor vieți de muncă
cinstită, au împânzit drumurile țării.

Iar alții au rămas pe loc. Au ră-
mas, acolo, acasă.

Ni se strânge inima de îndoială și
teamă gândindu-ne la răsturile lor.

Ne încremenesc zâmbetele pe buze,
când siliți de împrejurări, ne dăm aerul
că nu s'a întâmplat nimic, că totul e ca
mai înainte.

Dar nu, niciodată noi nu trebuie să
uităm că înafara hotarelor țării sunt
frați, pe care n'avem dreptul să-i părăsim.

Atâta timp cât pălpăie o scântie
de viață în trupurile noastre, atâta timp
cât ne este dat să ne întrebuițăm gra-
iul: să spunem lumii care vrea — și tre-
buie — să ne asculte, că problema ro-
mânească nu este o chestiune închisă.

Să înțeleagă cu toții că dreptul
nostru la viață națională nu este rezul-
tatul unor tratate — ori cât de prielnice
ne-ar fi fost — și prin urmare acest
drept nu ne poate fi suprimat.

Acest drept ni l-am câștigat prin
continuitatea existenței noastre pe aceste
meleaguri — continuitate necontestată as-
tăzi de nimeni — ni l-am câștigat prin
rolul istoric care ne-a revenit ținând piept
năvălirilor distrugătoare și sfîșind cu
sânge brazdele dătătoare de pâine, ni
le-am câștigat prin opera de culturali-
zare pe care am săvârșit-o în decursul
timpurilor.

Și când vorbesc de această operă
nu mă gândesc numai la personalitățile
de seamă ale neamului nostru care, ne-au
dus faima departe peste hotare, un Matei
Basarab, a cărui intensă activitate fă-
cuse din țara românească un centru al
ortodoxismului, un Dimitrie Cantemir, eru-
dit domn al Moldovei și membru al
Academiei din Berlin, sau la nenumărații
învățați ai tuturor timpurilor, ci mă gân-
desc că din sânul poporului român
s-au ridicat bărbați, care prin concepțiile
lor superioare au dat un puternic elan
cultural și altor neamuri.

Nu este bine să uităm că activul
Petru Movilă, mitropolitul Chieului era
os de-al nostru domnesc, nici nu trebuie
să uităm obârșia lui Matei Corvinul.

Dar dreptul nostru la viață nu ni-l
putem asigura decât într'un stat național
care să coincidă cu granițele etnice ale
neamului. Pentru dobândirea integrală a
acestui stat să nu ne pară nici o jertfă
prea mare.

Să înțelegem odată că în locul a-
titudinii de „pică pară mălăiață”, tre-
buie să ne înșiruim în primele rânduri
ale unei bătălii.

Să pornim pe un drum greu și
spinos, pe un drum fără întoarcere!

Dacă ai unt pe cap, nu ieși la soare!..

de A. Banciu

I.

Postul budapestan de radio difuza
la 19 Mai a. c. rezumatul unei vorbiri,
ținută la Ungvár, dacă am înțeles bine,
de d. Vitéz Kozma Miklós, guvernatorul
regiunii subcarpatice. Se accentua în
această cuvântare rolul civilizator al
conacșionilor d-sale în teritoriile care le
aparținuseră și le fuseseră apoi „răpite”,
insistându-se, îndeosebi, asupra culturii
specifice unguriști, — „o cultură care
nu se aseamănă cu cultura nici unui
alt neam”. Excelența Sa ne-a făcut si-
nouă, Românilor ardeleni, onoarea de a
ne aminti ca beneficiari ai acestei cul-
turi, afirmând că ascendentul nostru cul-
tural față de frații din V. Regat îl da-
torăm superioarei culturii maghiare, sub-
tăle cărei aripi binefăcătoare ne-am pu-
tut desvolta nestingheriți.

Nu știm ce repercusiuni vor fi
avut, la Ungvár, constatările „revela-
toare” ale d-lui Vitéz Kozma Miklós.
Presupunem că ele vor fi bombat de
mândrie națională piepturile celor de
același sânge cu oratorul. Dar numai pe
ale acestora. Căci Rutenii, pe care-i fe-
ricește Excelența Sa, având încă vie în
memorie situația reală anterioară ver-
dictului dela Trianon, se vor fi întregat
nedumeriți, dacă nu cumva îi înșală
auzul? Fiindcă în amintirea acestora,
ca și într'a noastră, stăruie încă prea
proaspete figurile unor miniștri ai in-

strucțiunii și cultelor (ca Csáky, Albin,
Berzeviczi, Apponyi) care, în disprețul
legilor — menținute, cum s'a dovedit,
doar de ochii străinătății, nu pentru a
fi respectate — ca exponenți ai poli-
ticii culturale maghiare, nu și-au prea
făcut scrupul de conștiință când a fost
vorba să facă din „Maghiarii cu buze
valahe, slovace, șvabești” etc. — o spe-
cialitate, maghiară și asta! — Unguri „ir-
tegrali”. Cum n'au șovăit „să strângă
șurubul” culturii maghiare și alți repre-
zentanți ai rasei, la alte departamente,
ca ministrii de pie memorie: Tisza, Hier-
onymi, Bánffy...

Vorbirea dela Ungvár a avut da-
rul să deștepte amintiri care, fără revolta
ce le însoțește, prin simpla înșirare, pun
în cu totul altă lumină laudăroșia în-
temeiată pe ficțiuni. Căci a vorbi de
cultură, ba chiar de-o superioritate cul-
turală, când ai atâtea acte la activul
tău incompatibile cu această noțiune, e
cam riscat.

Cultură? Cultură superioară? Da,
dacă se chiamă cultură: arderea pe rug,
tragerea pe roată, masacrarea celor
care-și iubesc prea mult neamul, îm-
pușcarea, fără judecată, a celor vinovați
că nu-s de-un neam cu tine sau nu
votază cu cine vrei tu (ca la Șomcuta,
Aleșd, Mărgineni, Pânade...), incendierea
sau dărâmarea bisericilor celor de altă
credință, închiderea a sute de școale
în care se învață în altă limbă
decât a ta, prefacerea în scrum a căr-

tilor de altă limbă — tot atâtea posta-
vuri roșii pentru „cerberii” siguranței
statului — cărți strânse cu trudă și
rară pasiune, de suflete setoase de lu-
mină, de adevăr (cazul Babei Cârțan*),
suprimarea libertății presei și pușcări-
a pentru cei care îndrăznesc să spună
adevărului pe nume, punerea pe drumuri,
peste hotare, cu miile, a celor care n'au
altă vină decât că sporesc rândurile su-
fletelor de altă lege și limbă... dacă, zi-
cem, toate aceste manifestări sunt ma-
nifestări ale culturii, atunci vecinii noș-
tri sunt, în adevăr, cei mai culti oameni
de pe suprafața pământului. Cultura lor
însă — cum o mărturisia d. Vitéz Kozma
Miklós — nu se asemănă cu cultura
nici unui alt neam. Așa a fost. —
— și în prezent — cultura noastră
nu e în înlăuntrul ei, nici în strălă-
— așa a și ramus. O cultură „sui generis”:
cu gloanțe, cu bricege, cu zăvoare pe
ușile școalelor în care nu răsună vorba
lor melodioasă, cu biserici văduvite de
slujitorii lor, dacă nu cumva prefă-
cute în moloz, cu jandarmi hăituid
peste frontieră, despoiați de tot ajutorul
lor, „Valahi în opinci, Valahi puturoși”.

D. Vitéz Kozma Miklós a avut rea
inspirație vorbind cum a vorbit. Lumea
nu e tocmai așa lipsită de memorie,
cum o presupune. Și, în lumina faptelor,
afirmațiile Excelenței Sale rămân de
domeniul imaginației. În loc să se aven-
tureze pe coturnele megalomaniei, ar fi
fost mai cuminte să rămână pe solul
realității.

*) Sau cazul mai recent al poeziilor lui
Eminescu, arse în piața Clujului.

FOILETONUL

„GAZETEI TRANSILVANIAI”

O broșură de mare actualitate:

G. I. Brăflanu, *Theorie und Wirklichkeit der ungarischen Geschichte.*
Bemerkungen zu einigen neuen Arbeiten. Bukarest, 1940.

de A. A. Mureșianu

Copioasa literatură revizionistă
maghiară din ultimele două decenii a
avut, cu toată tendențiozitatea și exa-
gerările ei, și oarecare efecte favorabile
asupra cercetărilor istorice, întrucât a
adus în discuție probleme care au
aruncat, cu toată diversitatea și uneori
chiar contradicția lor, câteva raze de
lumină asupra istoriei regatului poliglot
al Ungariei și a voevodatului Transil-
vaniei, dependent de el.

Cu analiza și cu critica unora din
cele mai importante publicații istorice

revizioniste din ultimul timp se ocupă
și recenta lucrare a d-lui prof. Gheorghe
I. Brăflanu: *Teoria și realitatea istoriei
Ungariei. Observații la unele lucrări
nouve, scrisă cu prilejul arbitrajului dela
Viena.*

Dupăce autorul arată, în introdu-
cere, că scopul principal al potențailor
dela Budapesta a fost și este, nu atât
readucerea la Ungaria a celor 1.300.000
Maghiari și Săcui, cât mai mult „resta-
bilirea vechilor granițe ale coroanei lui
Stefan” și că în această acțiune a lor ei

sunt conduși de o „mistică națională”
unică, ce rezistă oricărei argumentări
logice și obiective, trece la examinarea
principalelor teorii emise de noua lite-
ratură istorică ungurească asupra originii
și structurii regatului Ungariei.

Cea dintâi este teoria expusă și
susținută cu multă emfază, chiar și la
ultimele congrese ale istoricilor, de pro-
fesorul maghiar Domanovszky, asupra
temeiului „național” străvechiu al Un-
gariei și asupra existenței la Maghiari,
încă din veacurile 11 și 12, a „unui
naționalism activ și conștient”, mani-
festat în luptele lor de apărare împo-
triva popoarelor nomade, năvălitoare
din stepele orientale, „cu care nu mai
aveau nimic comun”, lupte purtate sub
egida scaunului papal de regii arpadieni,
calificați adeseori de Papi cu epitele
de „zid”, „bastion al creștinătății” și
„atleți ai lui Hristos”, etc., lupte pe
care Maghiarii le-ar fi purtat din im-
boldul naționalismului lor propriu,
aproape întotdeauna „singuri”.

Autorul combate mai întâiu de

DUMINEGA

CARTI SI REVISTE

„Tribuna Literară“ Braşov

„PĂRINTE, IATĂ. A SOSIT CEASUL“ ...

Ev. Ioan XVII, 1.

Era clipa despărțirii. Intristarea umpluse inima apostolilor. Ei lacrămau, înfiorați de patima cea de bună voie a blândului Păstor.

In această clipă desnădăjduită în care rămăneau apostolii, Isus Hristos, Domnul nostru, ridicându-și ochii la cer, murmură un duios imn de îmbrăbătare și mângăiere:

„Părinte, iată, a sosit ceasul. Mărește pe Fiul Tău. I-ai dat stăpânire peste tot trupul, ca să dea viață veșnică. Și aceasta este viața veșnică: Să te cunoască pe tine, unicul Dumnezeu adevărat... și pe Isus Hristos. Eu te-am preamărit pe pământ... Vestit-am numele tău oamenilor... Acum vin la Tine. Mă rog pentru cei care vor crede în mine... Părinte, voiesc ca să vadă slava mea, pe care mi-ai dat-o, pentru că m'ai iubit înainte de întemeierea lumii. (Ioan XVII, 1—4, 6, 13, 20, 24).

Câtă mângăiere și ce nădejde sfântă va fi încolțit în inimile apostolilor, când, cu toate că mergea la moarte, au văzut fața Domnului ridicată spre ceruri, și luminată de slava lui Dumnezeu, vorbindu-le «de nădejde din însăși inima desnădejdi. și de viața, din însăși împărăția morții».

O, dar parecă aud cum mă întrebi: Când a fost omul prins în desnădejde mai mare ca cea de azi? Mare parte dintre noi suntem triști și așteptăm ziua de mâine, mai bună. Astăzi s'au adunat toate negurile din văi și-au îmbrăcat în haina lor rece sufletul nostru. Aceste stafii au năucit lumea, care speriată de atâtea zvonuri și fapte, nu mai găsește liniște și nici îndestulare.

A secat încrederea în oameni, cum seacă izvoarele în vreme de secetă. Pământul este trist și pustiu. Așa este sufletul nostru acum. De-atăta vreme băntuie seceta desnădejdi între noi. „Intristarea umple inimile noastre“ (Ioan XVI, 6), ca sufețele sfinților apostoli de patimile Domnului.

Ce minune ar fi dacă am întâlni și noi fața plină de lumină a Mântuitorului nostru Isus Hristos, ca să ne aprindă nădejdea în aceste zile desnădăjduite și să ne vorbiască de viața tocmai din pragul morții!

Această minune o trăiesc și astăzi mulțimea celor ce cred în Isus Hristos, dar cei mulți și speriați nu-i mai cunosc astăzi calea. Din sufletul lor a pierit cea mai frumoasă floare: rugăciunea.

Însă, deodată cu rugăciunea, sufletul n'a mai legat rod. Și rodul rugăciunii este cunoașterea lui Dumnezeu, începutul vieții veșnice. „Aceasta este

La 24 Mai a apărut la Braşov, oraşul atâtor iniţiative, revista „Tribuna Literară“ (An. I. Nr. 1 — Iunie — 1941).

Fapta, de care noi ne bucurăm, e a d-lui Octav Şuluţiu cunoscut în lumea literilor.

Ca director al noii publicaţiuni periodice — revista va apărea lunar — Dl. Şuluţiu, în articol-program, fixează poziţia revistei braşovene. Recunoscându-se „superba înflorire“ a literaturii române în epoca 1920—1938, cu inevitabilele „ciurucuri“ la periferia marilor personalităţi creatoare, D-sa crede că „erorile grave ale acestei epoci au fost mai mult de directivă generală, false îndrumări, de stil, de critică.“

Dintre erori „două au fost mai mari“: atitudinea intelectualului în general și doctrina critică.

Intelectualul a fost îndrumat greșit, afirmă d-l Şuluţiu, atunci când i s'a fixat câmpul de activitate (gândirea), fără dreptul de „a se amesteca în rosturile vieţii practice“.

În domeniul critic, „estetismul“, „unilateral și absurd“, a fost a doua greșală, el fiind „un fruct rumen și ispititor pe din afară, însă rănced și puturos pe dinăuntru“.

Se definește, apoi, opera literară, insistându-se asupra caracterului unila-

teral al estetismului, de atâtea ori „perfid“.

In cecece privește drumul de mână al literaturii române:

„Punerea în valoare pe plan universal a specificului etnic și a semnificației lui metafizice“, pentru că, spune mai departe directorul revistei, „E frumos a fi Român și naționalist, dar trebuie să-l fii cu inteligență și cu talent. E frumos să fii inteligent și talentat, dar atâtea nu ajunge dacă nu pui aceste calități în slujba idealului românesc“.

Față de atitudinea comod naționalistă: „O răsping cu dispreț. Motivarea: „Eu nu sunt dintre aceia care postulează pe plan ideologic cerința gastronomică: și cu carne și cu brânză“. „Dar îmi place să gândesc realist și organicist. Adică văd viața și cultura în cecece aceste fenomene au complex, sintetic și armonios. Și nu-mi va plăcea niciodată să dansez într'un picior pe vârful alburii al norilor, ci mă voi simți bine numai cu amândouă picioarele înfipte adânc în pământul negru, dar gras, al țării“.

Colaboratorii acestui număr Dnii: Lucian Blaga, Simion Anderco, Gherghinescu Vania, Gh. Tulbure, Ștefan Ștănescu, Mircea Petala, Lucian Valea, Victor Măgura, Dem. Gh. Nolla, Cicerone Mucenic, Romeo Dăscălescu, Candid C. Mușlea. I. V. Spiridon, Mih. Chirnoagă, Ion Caraion, Dr. C. Sassu, Leonida Luca, Vintilă Horia, V. Coman.

Dorim „Tribunei Literare“ viața lungă, iar d-lui Octav Şuluţiu împlinirea programului.

Cititorii și „Gazeta Transilvaniei“

București, 26 Mai 1941. Cu multă bucurie primesc și citesc prețioasa „Gazeta Transilvaniei“ care, pentru mine, e un balsam prețios, o foaie de evanghelie. Doresc din suflet colaboratorilor multă sănătate pentru izbândă. Drept abonament pentru primul an trimit suma de lei 1000.

Dumitru Z. Furnică.
(Amintim că dl Dumitru Z. Furnică este unul din vechea gardă a marilor comercianți și industriași de tradiție brașoveană. Dsa a donat Muzeului „Astrei“ Braşov bogata colecție de medalii și monete, precum și alte obiecte, în valoare de sute de mii de lei. Sala îi poartă numele, drept omagiu adus acestui fiu de seamă al Braşovului).

București, 28 Mai 1941. Vă felicit pentru noua înfățișare sub care se prezintă vechea „Gazeta Transilvaniei“ și ca fond și ca formă. Interesante și calde articolele. Trimit abonamentul dela 1 IV. 1941—1. IV. 1942.

General Nic. Sc. Negreanu.

teral al estetismului, de atâtea ori „perfid“.

viața veșnică: Să te cunoască pe tine, unicul Dumnezeu adevărat și pe cel pe care l-ai trimis, pe Isus Hristos“ (Ioan XVII, 3).

Alungă înțelepciunea și toate stihile acestui veac și caută pe Dumnezeu, că vei avea viața veșnică. Cum? Roagă-te Domnului Dumnezeului nostru. Întoarce-ți fața ta către El. N'ai timp mult? O privire, un suspin din adânc de suflet curat, o așteptare!

„E destul să dorești din inima ta ca să te rogi Lui, pentru ca deodată să descoperi, cu ochii înlăcrămați de bucurie, că tu într'adevăr te rogi“.

Nu vorbi multe în rugăciunea ta, Năcazul sau bucuria ta, spune-o în cuvinte scurte. Vorbește puțin din gură, dar mult din inimă.

Și pentru noi toți a sosit clipa de rugăciune.

Acum este.

Râșnov, la 29 Mai 1941.

Pr. I. Scurtu

Citiți Gazeta Transilvaniei

La o cruce

E un mormânt în cimitirul nostru. care prin felul cum e împodobit, anume par'că vrea să arate viilor, că odihnește în el o fată ce a fost și tânără, și frumoasă. Vrea să spună că doarme o mireasă acolo sub movila de flori.

De când l-am văzut întâi — era pe la începutul lunii April — mi-a atras atenția mormântul și-am înțeles că nu e numai grădinarul singur, omul plătit, care-i poartă de grije. Se vede bine că o inimă care a rămas pustie pe pământ, veghează peste acest petec de lut, sub care se ascunde tot ce-i fusese în lume drag.

Era atunci mormântul sădit jur împrejur cu panșele albe, la mijloc aranjate cu gust zambile de aceeași culoare. De-atunci s'a mai schimbat de două ori podoaba de pe glie. Înainte de trei săptămâni creștea nu mă uita albastru Părea mormântul un colțisor de cer coborât aici în cimitir. Acum sunt plantați trandafiri.

Pe crucea de marmoră albă vezi fotografia unei tinere fete, frumoasă, cu ochii negri, melancolici mari. Buzele întredeschise vreau par'că să spună ceva, o taină ce poate n'au spus-o nimănui Pe obraji ei, puțin cam trași, e întipărit, ca și în ochi, o nemărginită tristețe. Să fi fost presimțul morții, ori altceva?

Groapa era proaspătă când am văzut o eu întâia dată. Aflai atunci că frumoasa, a cărei fotografie o admiram, murise de ftizie, cu câteva zile înainte de a-și serba cununia. Părinții ei, niște meseriași săraci, o logodiseră cu un bărbat din societatea bună, foarte bogat. Ei îi îngrijea mormântul. După cele aflate îmi părea rău de fata tânără, ce n'a trăit să se bucură de norocul ei, de un noroc așa de mare

Dar ieri, când am trecut prin cimitir din nou, văzui lângă mormânt o siluetă neagră, un bărbat palid, ghebos și urât. Brațele-i enorm de lungi, atârnavu în semn de dezolare până la genunchi. Era logodnicul frumoasei fete ce dormea sub bolta de trandafiri roz.

Acum n'am mai compătimit-o.

E. P.

Zâmbete și lacrimi

Zâmbetul senin și dulce,
La 'ndemână totdeauna,
E vestmântul care 'mbracă
Nepăsarea și minciuna:
Spuma mării, spuma rece
Și de-a pururi legănată,
Tot aceeași de e soare
Ori e bolta 'nourată.

Lacrima-i mărgăritarul
Celui ce zâmbeste-arare,
Celui ce ascunde 'n suflet
Adâncimi de cer și mare.
Și 'n amurguri șede singur
Picurându-și trist a rărul...
Unora li-e spuma dragă,
Eu aleg mărgăritarul.

Ecat. Pitiș

toate aserțiunea lui Domanovszky că epitetele de mai sus, care formează și unul din argumentele sale principale, ar implica ceva „național“, arătând că aceste epitete au fost date de aceiași Papi dela Roma, mai târziu, și lui Iancu Huniade și chiar și ortodoxului Ștefan cel Mare al Moldovei. Apoi, trecând la examinarea naturii regatului Ungariei, arată că menirea acestui regat, întemeiat într'o regiune locuită de diferite popoare, nu a fost și nu a putut fi „națională“, ci, ca și a altor state mari din evul de mijloc, „universală“, o menire de „cruciadă“ pentru apărarea și întărirea Creștinismului catolic în Orientul european și că acest rol al Ungariei s'a manifestat și mai puternic tocmai după ajungerea pe tronul ei a dinastiei franco-italiene Anjou. Insuși principiul „debilității regimului unei singure limbi într'un stat“, invocată în cunoscutele sfaturi lăsate de primul ei rege Ștefan fiului său Emeric — *Insti-tutio munit* — constituie o contradicere flagrantă a principiului statului „națio-

nal“. Afirmarea că Ungurii ar fi fost „singurii“ care au format zidul de apărare al Creștinătății împotriva năvălirilor asiatice, autorul o consideră ca lipsită „de cea mai elementară obiectivitate istorică“, întrucât „avangarda“ în luptele contra Turcilor au format-o tocmai vovezii țării românești, care s'au plâns nu odată de „slabul sprijin“ pe care l-au primit în luptele lor tocmai dela regi Ungariei și ai Poloniei. Căci, continuă autorul, chiar și armatele Ungariei erau „expresia cea mai fidelă a cavalerismului internațional“, exact ca în epoca războiului de 100 de ani, când „cavaleri germani și francezi se întâlneau pe câmpurile de luptă și la turnire cu arcași englezi și cu mercenari italieni... În războaiele sale cruciade contra Turcilor. Sigismund de Luxemburg — rege al Ungariei și împărat al Germaniei — a adunat sub steagurile sale întreaga cavalerie dornică de aventuri din Apus. Niciodată Ungurii n'au fost singuri“.

Fără a cădea în exagerările vechei școale din generația lui Foustel de Coulanges, care atribuia evului de mijloc o lipsă totală a simțului național, autorul ajunge la concluziunea justă, și după părerea noastră, că acest simț va fi existat și la Maghiari în aceiași măsură în care s'a manifestat în decursul timpurilor și la alte popoare, însă izvorit mai mult din instinct, decât din conștiință.

În opoziție diametrală cu teoria lui Domanovszky se găsesc teoriile statului „supranațional“ și imperialist ale lui Francisc Kászonyi și Tibor (Liberiu) Joó. Cel dintâi, plecând dela premiza înrudirii apropiate a popoarelor bazinului dunărean, opune concepției „false“ a naționalismului bazat pe identitatea de limbă ideea „superioară“, a „tipului“ și a „rasei“, deoarece concepția naționalistă nu este o „binefacere“, ci un „blestem“ al civilizației moderne. A doua este teoria imperialismului național al popoarelor de origine nomadă a-

siatică, care este în contradicere cu naționalismul îngust al celorlalte popoare europene și ale cărui însușiri sunt cu mult superioare, îngăduind o libertate mai mare și mijloace mai bune de acomodare popoarelor supuse. Puterea de coeziune și tăria acestuia constă în „nobilitatea raliată în jurul sfintei coroane care este mai mult decât un simbol, este însăși fiinta națiunii“. In baza acestei teorii Ungurii și nobilitatea lor ar avea și mai departe „misiunea dumnezeiască“ de a supune și stăpâni toate popoarele bazinului dunărean. Toată „nenorocirea“ zilelor noastre ar proveni din faptul că acest fel de stăpânire superior al Ungurilor a fost înlocuit cu „stăpânirea confuză și plină de discordie a statelor naționale moderne“. Căci „nu sângele, ci spiritul hotărăște apariția națiunii ungare“.

Acestor teorii abstracte ale superiorității statului imperialist și supranațional autorul opune trista realitate a documentelor care sunt departe de a

„E întrebarea, care dintre cei doi bărbați cu numele PETRU este reformatorul îndrăzneț al imperiului rusesc și căruia, prin urmare, i se cuvine titlul istoric de „Mare”: Impăratul Rusiei, sau PETRU MOVILA“.

Așa vorbea, nu vreun oficiu oarecare de propagandă, ci învățatul rus Wenelin.

Iar marele Petru Movilă a fost „valah”, amănunt care ar fi cuminte dacă nu l-ar trece cu vederea vecinii propagandiști ai unei superiorități culturale.

Colțul refugiatului

Și copiii simt la fel^{*)}

Au trecut șase luni de atunci. Parcă văd ziua aceea frumoasă, când, de sfârșit de toamnă. Lanurile scâlpeau, valuri de aur, belșugul era stăpânul naturii.

Autobuzul, greu încărcat, trecea pe drumul alb de țară și în praful ce se ridica, rămăneau în urmă amintiri, copilărie și o fărâmă din viața unui om.

Nu-mi venea să cred! Eu nu voi mai putea vedea niciodată casa în care m'am născut? Pământul acesta drag nu va mai fi al nostru? Dulcea limbă românească în veci nu va mai răsună în munții aceștia, care au fost și sunt românești?

Prin pânza de lacrimi trec deodată umbre plăcute și surăzătoare. A, lată! O căsuță cu un brad înalt și un câțel năzdrăvan. În balcon păpuși și un ghemotoc de fetiță, șglobe și jucăușe. Lenuța cea mică...! Și iată, pe poartă lese fetița mai mărișoară, gravă, cu ghiozdan și burete. Prima zi de școală! În veci neuitată va fi. Și anii trec, fetița se face tot mai mare. Alte umbre se perindă în fața mea: piața orașului în care încă flutură tricolorul românesc, bisericuța mică și albă, cu denfile

de neuitat. Oltul, șarpe argintiu, păzitorul orașului, școala în care am învățat, banca mea obicinuită... Și toate, toate vor dispărea, nu le voi mai vedea niciodată.

Dar nu! Cristosul care străjuiește la marginea drumului, dealurile, fie acoperite cu zăpadă, fie cu păduri sobre de stejar, vor fi iarăși ale noastre. Și în piața orașului vom mai juca noi hora unirii, ca și altădată.

Amintirile s'au îndepărtat pe furiș, multumite. Soarele strălucea parcă mai cu putere. Iată, trecem peste noua graniță. Pământul mă chiamă. L-aș lua cu mine dacă aș putea. O ultimă privire; se mai zărește Oltul și o cruce de bisericuță.

Rămas bun!

Oraș al copilăriei mele, în curând voi fi iarăși pe străduțele tale dragi.

^{*)} Nu articol de ziar, ci o simplă lucrare „în clasă” a unei eleve dintr'a IV-a secundară. Dacă n'am face această însemnare, oare am ști, cu certitudine, că aplecată pe bancă, cu ochii umezi de lacrimi, un copil dă un „extemporal”?

Elena I. Muscalu
elevă în cl. IV secundară

Brașovul de ieri, de azi, de mâine... Brașovul -- Cetate Academică

de Prof. I. Ol. Stefanovici-Svensk

CULTURĂ ȘI TURBARE

A doua problemă, cea *rabică*, se pune așa:

În țara aceasta unde profesorii își primesc leafa incompletă și uneori postum — fiindcă „nu-s bani!” — se cheltuesc numai cu alimentele câinilor vreo 5 miliarde pe an; 25.000 de nenorociți mușcați de câni turbați își lasă lucrul — pentru a se duce la antirabice — timp de 2—4 săptămâni. Câte miliarde în munca națională costă acest timp pus laolaltă? Cât ne costă antirabicele? Cât căile ferate ce transportă pe socoteala noastră a tuturor pe acești nefericiți, victime ale desmățului cu tot felul de javre, potăi și dulăi — împotriva dispozițiilor criminal nerespectate de maniaci și de coconițele cu căței de lux? E o socoteală aceasta? Dacă ne gândim că numai în Capitală turbarea cânească ucide între 5—7 Români pe lună, dintre care atâți copii nevinovați, că tot la 5 ani România dă morții prin rabie 1000 de cetățeni, că tratamentul slăbește sănătatea mai ales a copiilor pe o viață întreagă, înțelegem că lupta antirabică e o luptă nobilă și că e dator să i se alătore orice cetățen luminat și conștient. De unde în Anglia nici un câne nu poate fi turbat, la noi — gândiți-vă și cutremurați-vă! — „Orice câne poate fi turbat”. Minunata lozincă de propagandă antirabică! Ori cine știe ce înseamnă moartea prin turbare, se va feri de orice câne de pe stradă ca și când ar fi turbat!

Au legătură aceste calamități cu viața academică, cu seninătatea trebuincioasă studiului? Ba bine că nu!! Brașovul e un infern de diabolice claxoane de nimeni controlate, cum nu-i pedepsită nici beția vitezei, mașinilor care au făcut și fac atâtea victime. Teroarea rabică nu poate decât să ne fure energia nervoasă necesară lucrurilor mai nobile. Când veți ieși de aici ascultați infernalul zgomet al orașului și vă veți da seama că el e o vătămare și o insultă. Și iarăși, întrebați-vă cu ce drept stăpânii de câni primejduiesc viața Dv. și a copiilor Dv.? O taxă anuală de 3000 lei pe câne — ca în Cehia — ne-ar scăpa de o calamitate pe care o plătim așa de scump! Când noi n'avem ce mânca și se impun de fisc alimente de primă necesitate, noi hrănim vreo 4 milioane de câni.

A CRITICA CONSTRUCTIV INSEMNEAZĂ A IUBL..

Preocuparea de mai sus — o spun cu bucurie — se găsește la cele mai

de seamă personalități. Recomand tuturor călduros „Cartea Primarilor” de chirurgul nostru Dr. Poenaru Căplescu, care se pleacă din dragoste asupra nevoilor obștei părăsind turnul de fildeș al științei pentru știință. Colegul meu Prof. Gherghel se ocupă în presă de problema servitorilor: trebuie să fim cu toții recunoscători, e o teribilă problemă.

Și iar un semn al timpului:

Doctorul Chirculescu dela Brașov ne dă un înălțător exemplu de atitudine profesională și nobil apostolat cetățenesc în „Câmpulungul și Problemele lui”.

SCOBORÎTORII DIN TURNUL DE FILDEȘ...

D-l dr. Chirculescu a scris „Valarea biologică a gândirii”, carte de largi perspective și vastă erudiție, pe care o recomand tuturor. Cu atât mai mult trebuie să prețuim truda lui pentru ridicarea edilității noastre căci — credeți-mă — o astfel de osteneală e o mare jertfă. D-sa ca și dr. Poenaru Căplescu (a cărui carte nu e numai a primarilor ci a noastră a tuturor — dacă reușesc să Vă conving să o citiți am făcut o faptă bună!) — nu dau pilda așa de rară la noi a atitudinii profesionale față de relele de toate zilele.

Care om tinăr le va călca pe urme în acest Brașov cu atâtea lipsuri edilitare? Orice brașovean conștient și de cultură îl va urma, sunt sigur. Ii sugerez o mișcare publică la care sunt gata să mă alătur printre cei dintâi.

SĂ FIM ȘI PROFESORI DE... CIVILIZAȚIE!

Prietenul meu d-l prof. D. Scurtu spunea, pe bună dreptate, că în clipa de față avem nevoie nu numai de cultură ci și de civilizație; o idee foarte fecundă. Tot D-sa mă informează că „Universul” pune problema edilitară alături de problema înarmării: „Ce impresie au mulții Germani ce trec pe la noi și cum se va reflecta ea în judecata finală dela sfârșitul războiului”, se întreabă „Universul”.

UN VIS AEEVA: BRAȘOVUL ACADEMIC

Ca fiu al Brașovului doresc ca această mândră cetate, predestinată și pentru studiu ca și pentru recreația sănătoasă, să devină un model de cetate academică, ca Jena sau ca Oxfordul.

Inconjurat de podoaba pădurilor, strejuit de Tâmpa, cu mica-i privește spre harnica Țară a Bârsei, Brașovul e merit să devină unul din cele mai atrăgătoare centre de cultură. Să păstrăm potirul de cristal demn de frumusețea trandafirilor ce adăpostește.

Impreună să facem din BRAȘOV o mândră și adevărată CETATE ACADEMICĂ.

20 Martie 1941.

— Sfârșit —

ensemble, estoient une grant puissance et, pour bataille, faisoient durement a cremir.” ?!

Fiind în general, convingerile noastre aceleași, nu putem decât a subscrie cele afirmate de distinsul nostru istoric și a-l felicita pentru frumoasa și elegantă ripostă dată pornirilor nesăbuite și pretențiilor absurde ale ahtiaților după stăpânire dela Budapesta.

Călimănești Căciulata

Cura cu apă de Căciulata se poate face în orice timp

Stabilimentul Balnear Călimănești
se DESCHIDE la 15 Iunie

Tarife pentru băi și fizioratipie la Soc. „GOVORA-CĂLIMĂNEȘTI”,
Str. Știrbey-Vodă 129, București, Telefon 359,67, sau
la Administrația Băilor Govora-Vâlcea.

asemăna acest fel de stăpânire al Ungariei cu un „paradis” pământesc, cel puțin nu pentru marea masă a locuitorilor, fie ei Maghiari, Români sau Slavi, care au trebuit să suporte, veacuri de-a rândul, toate rigorile barbare ale codicelui Verböczy și urmările triste ale repetatelor lor răscoale, începând cu cea din 1514 a Săcuiului Gheorghe Doja și până la răscoala lui Horia. „Istorografia ungurească — scrie d. G. I. Brătianu — și cu deosebire reprezentanții ei actuali, sufer într'adevăr de o înșelăciune optică regretabilă. Ei transpun starea echilibrului labil care s'a realizat numai în unele momente ale domniei regilor din dinastia arpadiană, asupra întregii istorii a Ungariei... Forma de guvernământ a „mai multor llmbi”, care a fost favorabilă și celorlalte grupuri etnice, n'a fost menită să supraviețuiască generației întemeietorului monarhiei: contrastele, mai întâi cele de natură confesională, apoi cele de natură socială și în fine cele de natură națională, au făcut, încetul cu încetul, din stăpânirea ungurească...

pentru unii un regim-al privilegiului, iar pentru alții un regim al opresiunii și al teroarei”.

Același este cazul cu așa numita „Ungarie virtuală” a lui Tibor Kardos, un tablou fascinant și imaginar, un vis de strălucire și fericire care nu a existat niciodată.

Autorul conchide cu drept că, pe baza acestui „mit”, a acestei „ficțiuni” a Ungariei vechi nu se va putea înțelega niciodată „ordinea cea nouă” a Europei viitoare care va trebui să fie, negreșit, mai de lungă durată, decât a fost epoca de tristă aducere aminte a stăpânirii maghiare exclusive din timpul Dualismului...

N'ar fi fost rău, dacă autorul s'ar fi sprijinit în argumentarea sa și pe unele dovezi scoase din scrierile istoricilor maghiari de dinaintea marelui război, precum este, între altele, și părerea lui Henric Marczali, istoricul maghiar cu cea mai mare autoritate dela începutul acestui veac care afirma, în istoria monumentală a Ungariei, pu-

blicată cu prilejul „milleniului” (vol. I, p. 248) că „regalitatea ungurească n'a fost de origine națională”.

Și împotriva afirmării lui Domonovszky că Iancu Huniadi, fiul „unui refugiat valah” ar fi devenit „Ungur desăvârșit” se puteau pune în bătaie nenumăratele mărturii istorice contemporane cari dovedesc tocmai contrarul. Cum ar fi putul Iancu Corvinul să se simtă „Ungur desăvârșit”, când chiar fiul său, regele Matei, s'a mândrit, în toată viața sa, cu originea „romană” a familiei sale „valahe”? Nu-l numește pe Iancu Huniadi chiar și unul dintre tovarășii lui de luptă, *jehan de Wavrin*, comandantul flotei țehane de ducele Burgundiei în ajutorul lui la Dunăre, în însemnările sale, „căpitan al Românilor” (*Johannes Hongnac capitaine de Val-laques*) și nu afirmă acest Francez care a fost martor la luptele lui Corvin, că tocmai „colaborarea și unirea cu Români îl făcea pe Unguri să fie o mare putere și să fie foarte temuți la războiu” (*Car les Hongres et les Vallages, joingz*

CRONICA RAZBOIULUI

Consecința bătăliilor din Atlantic. — America în stare de război? — Operațiunile de pe diferite teatre de luptă. — Planuri pentru viitor . . .

Săptămâna care o încheem, a fost bogată, în tot felul de evenimente internaționale, atât de ordin războinic cât și diplomatic.

Evenimentul săptămânii l-au constituit cele două lupte navale din Atlantic în care au căzut victime: vaporul de linie englez „Hood” și cuirasatul „Bismark”.

În America, cele două lupte navale au impus proclamarea „stării de urgență”, care înseamnă — din însuși discursul d-lui Roosevelt — trecerea la o stare militară din timp de pace, care să îngăduie a face față în mod hotărât oricărei încercări ce ar tinde la închiderea emisferei occidentale, sau la stabilirea vreunei baze de agresiune contra acestei emisfere. În consecință, toate apărările militare, navale, aeriene și civile, trebuie să fie gata pentru a respinge orice act de amenințare de agresiune, îndreptat împotriva oricărei părți din emisfera occidentală. Dacă prima proclamație a președintelui Statelor Unite, din 1939, a însemnat luarea de măsuri cu caracter urgent pentru înarmare, cea de acum este egală cu o proclamație de război, rămânând doar ca acest fapt să fie aprobat de Congres, adică de Parlament. Ceeace justifică luarea acestei grave măsuri, este teama ca nu cumva America să fie găsită nepregătită în fața primejdiei ce o amenință, căci din „tactica întârzierii”, folosită de Englezi, s'au tras multe foloase care vor da alt ritm, dacă nu o altă turmă viitorului. America nu îngăduie ca flacăra războiului să se apropie prea mult de coastele sale și ceeace indică aceasta este ocuparea diferitelor insule din oceanul Atlantic, — care vor fi folosite ca baze navale și aeriene, — confiscarea tuturor vaselor străine ancorate în porturile Statelor Unite, achiziționarea de noi vase de către autoritățile federale, — cum este aceea a vasului „America” — rechemarea în porturile americane a diferitelor vase ce navigau pe mări îndepărtate; toate aceste măsuri sunt luate atât pentru asigurarea libertății mărilor și deci a transporturilor spre Europa, cât și pentru un avertisment categoric pentru cei care se gândesc la un atac asupra posesiunilor sale din orice parte a globului.

Față de această stare, care atrage în joc nu numai interesele din Atlantic, ci și pe cele din Pacific, Japonia și-a clarificat atitudinea. Cu ocazia celei de a 35-a aniversare a bătăliei navale dela Tsushima, care a consacrat forța navală a Japoniei, ministrul marinei a ținut un discurs prin care a făcut apel la unire a tuturor forțelor țării sale, iar maiorul Hiraide, șeful biroului de informații al ministerului marinei, fost atașat militar la Roma, a cerut ca poporul japonez să fie gata să aștepte o criză în Pacific, cu atât mai mult, cu cât tot ce se întâmplă în Europa poate să aibe repercursiuni și în Pacific. Ocupându-se de faptul intrării în război a Americii, maiorul Hiraide a declarat că „Japonia ar fi în mod vital interesată”.

Cum vedem, războiul mărilor a început și odată cu el vor fi îngropate multe speranțe legate de o mașinărie în care au fost tocate cele mai îndreptățite sentimente de liniște, pace și prosperitate...

Se poate ca noua fază a războiului să fie ultimul act de care ne-am temut până acum: nimicirea civilizației actuale. Uriașa criză se apropie cu pași din ce în ce mai mari și mai răsunători...

In Mediterana

Lupta navală din Atlantic nu a schimbat cu nimic mersul operațiunilor din Marea Mediterană, care au fost dinainte stabilite de Comandamentul german. Forțele germane au fost pe zi ce a trecut tot mai numeroase și deci puterea lor de rezistență și atac tot mai eficace. În apele Cretei, marina de război engleză a pierdut numeroase unități, iar forțele terestre s'au retras pe poziții „dinainte stabilite”. Odată cu ocuparea portului Suda și a orașului Kandia, întreaga parte de Nord a insulei, este în stăpânirea Germanilor. În luptele aeriene care au avut loc pentru stăpânirea spațiului vital, celebrul boxer Max Schmeling și-a găsit moartea.

După ultimele informații, din Berlin, înfrângerea pe care Englezii au suferit-o, în urma pătrunderii germane prin pozițiile britanice lângă Cannea, a silit pe Englezi să bată în retragere și să ia toate măsurile spre a se salva pe mare.

In Irak

În apropiere de Habbanyah, unități blindate irakiene au dat o luptă cu formațiuni motorizate inamice, care au fost împrăștiate. Englezii au suferit mari pierderi. Pe frontul meridional, triburile locale, favorabile Irakului, au atacat trupele engleze din regiunea localităților Maale și Suebia.

La Est de Fallujah, forțele britanice au capturat un ofițer irakian și numeroși ofițeri și soldați. La Basora, situația este calmă; din această bază, o altă forță britanică înaintează în susul fluviului Eufrat.

In Africa

La Tobruk, câteva atacuri au fost respinse. Aviația britanică a aruncat bombe asupra orașelor Benghazi și Derna. După comunicatele engleze se constată că trupele britanice au făcut o mică înaintare, care a permis îmbunătățirea situației.

La Sollum, hărțueli viguroase. În Abisinia, în jurul localităților Galla și Sidamo, acțiunea britanică procedea la distrugerea ultimelor cuiburi de rezistență italiană.

În viitor noui planuri de luptă se pregătesc, provocând în anumite cercuri febra asemănătoare celor dinaintea acțiunilor de până acum.

Natural, pentru a preîntâmpina orice creare de atmosferă, care ar depăși executarea planurilor, cercurile interesate dau desmințiri care, de cele mai multe ori, desvăluiesc adevărul.

Noi așteptăm cu încredere, cu arma la picior, gata pentru a ne ridica la înălțimea jertfelor de sânge ale înaintașilor...

M. M.

PENTRU CITITORII NOȘTRI

Orî ce reclamațiune cu privire la neprimirea «Gazetei Transilvaniei» de cei care și-au achitat abonamentul pe anul 1941, se va adresa la noua administrație, Bd. Regele Ferdinand Nr. 12 (Biblioteca «Astra»), deoarece noi înțelegem să expediem ziarul tuturor abonaților, chiar dacă abonamentul a fost încasat de fosta administrație.

75 ani dela întemeierea Academiei Române

La 29 Mai 1941, Academia Română, cea mai înaltă instituție culturală a României, a ținut o ședință solemnă, cu prilejul jubileului de 75 ani.

Dl. prof. univ. C. Rădulescu-Motru, președintele Academiei, a vorbit despre: „Ființa și Menirea Academiei Române”, iar dl. prof. univ. Al. Lapedatul, secretarul ge-

neral al Academiei, despre: „La a 75 a aniversare a Academiei Române — constatări și reflexii”.

Sărbătoarea aniversării ne umple inimile de bucurie și, ca ziar al acestei provincii, nu putem uita pe cei atât de mulți Ardeleni, consacrați tocmai de această instituție, în vremuri când unitatea sufl-tească se realiza și așa.

Sărbătorirea „Zilei Eroilor” la Brașov

Sărbătorirea zilei închinată eroilor, s'a desfășurat într'o atmosferă emoționantă.

Încă din primele ore ale dimineții, au luat loc în careu, pe marele platou al Pieții Libertății, toate școlile din oraș, în frunte cu corpul profesorilor. Apoi au sosit detașamente de trupe din diferite arme, care au ocupat locul din fața catedralei.

La orele 9 jum. au sosit la catedrală autoritățile, în frunte cu dnii: general I. Rozin, comandantul Diviziei; col. Filip Agricola, comandantul garnizoanei; col. Dimitriu; col. Dumitru Craiu, prefectul județului; dr. N. G. V. Gologan, primarul Municipiului, Colonel Oswaldt din partea garnizoanei germane; Aurel Comanescu, subprefect; dr. Virgil Voicu, secretarul general al primăriei; maior Ispas Nicodim, comandantul poliției, ing. Zambler, consulul Italiei; col. N. Strat, cavaler al ord. „Mihai Viteazul”; C. C. Simionescu, prim-președinte al Curții de Apel; C. Cornea, președintele Tribunalului; C. Teodoru, procuror general; I. Picu, prim-procuror; Nicolae Țughin, procuror; E. Gherovici, jude instructor, Pavel Roșca, rectorul Academiei Comerciale; N. Căliman, președintele „Astrei”; dr. Suru, insp. veterinar; Lipoveanu directorul poliției,

Un Te-Deum a fost oficiat de către preoții Vasile Mereț, Candid Mușlea și Ioan Popa, trupele au dat onorul, formându-se apoi cortegiul care în acest an a fost mai înălțător ca oricând.

În frunte se aflau detașamente militare și grupe de elevi, purtând numeroase coroane de flori, împodobite cu mari panglici tricolore. După aceștia, muzica militară cânta marșul de odihnă al eroilor. Urmau autoritățile și drapelul diferitelor unități și ale asociațiilor de invalizi, decorați și foști luptători. Apoi lungul cortegiul a fost

completat de o mulțime imensă, care a ținut să ia parte la solemnitatea dela cimitirul eroilor dela Bartolomeu, uciși în Octomvrie 1916 de către mitralierele inamice.

La cimitirul de onoare dela Bartolomeu, a vorbit dl Lt. Col. Roșianu, care a preamărit pilda demnă de strămoșii noștri, a eroilor din trecutul războiului de întregire. D-sa a arătat că frumosul și sfântul exemplu trebuie să umple inimile tuturor, de credință în viitorul neamului, care oricând ne poate chema spre a reclădi Țara sfâșiată. Apoi a vorbit S. Sa Păr. dr. Nae Stinghe, protopopul Brașovului.

A urmat defilarea trupelor, prin fața cimitirului și a autorităților între care se afla și d. col. Oswaldt, din partea garnizoanei germane.

În același timp, a avut loc o frumoasă solemnitate și la cimitirul eroilor germani din Groaveri, unde au participat d. Aurel Comanescu, subprefect și dr. Virgil Voicu, secretar general al primăriei, în numele autorităților românești.

O companie de soldați români, cu muzica, au dat onorurile. Deasemeni, pe lângă școlile secundare germane, au fost și o parte din școlile secundare românești.

Atât militarii români, cât și cei germani, au depus coroane de flori, iar elevii au împodobit mormintele cu buchete de flori.

D. subprefect Aurel Comanescu a ținut o scurtă cuvântare, după care a urmat defilarea trupelor, mai întâi detașamentul german, apoi compania română.

La înapoierea în oraș, școlile au intonat pe tot parcursul diferite imnuri închinat eroilor întregirii și virtuților nepieritoare ale neamului românesc.

Informațiuni

versitar din Berlin v. Wettstein va ținea o conferință despre

Chestiuni de originea speciilor

care va avea loc Vineri, 6 Iunie a. c. orele 20.30 în Aula liceului „Honterus”.

D-l profesor universitar v. Wettstein a activat mai înainte la universitatea din Viena, iar de câțiva ani e numit profesor al universității din Berlin și director al Institutului de Biologie „Kaiser Wilhelm”, adică a supremului for de cercetări biologice al Reichului.

Chestiunea originii speciilor, în urma rezultatelor cercetărilor de ereditate, a intrat într'un stadiu nou de evoluțiune, iar d-l profesor v. Wettstein e cel mai indicat de a da deslușiri în acest domeniu.

Toți cei interesați sunt invitați a lua parte la această conferință.

Dr. A. Hermann,
director al liceului „Honterus”

D-l profesor universitar v. Wettstein va vorbi la Brașov

În cadrul Institutului German de Știință din București, d-l profesor uni-

Redactor responsabil
ION COLAN